

Likabehandlingsplan Plan mot diskriminering och kränkande behandling

2017-2018

Likabehandlingsplan / plan mot kränkande behandling Natur och Miljöskolan i Åmål

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

VÅR VISION	3
BAKGRUND	3
SYFTE	3
SKOLANS POLICY	4
DEFINITION AV DISKRIMINERINGSGRUNDER OCH MÅLGRUPPER	5
NULÄGESANALYS, MÅL, ÅTGÄRDER	7
HANDLINGSPLAN	10
- att tidigt uppmärksamma och upptäcka kränkande särbehandling	10
- att förebygga	10
- att utreda	12
- att åtgärda	13
- att följa upp	13
- att dokumentera	13
- att förankra	14
- att utvärdera	14
ANSVARSFÖRDELNING	15
Rutiner för anmälan och utredning	17
BILAGOR	
Bilaga 1: Anmälan	18
Bilaga 2: Utredning (Åtgärder vid anmälan om kränkande behandling)	19
Bilaga 3: Handläggning och Uppföljning av åtgärder vid kränkande behandling	20

VÅR VISION

En skola där alla trivs, känner trygghet och ges möjlighet att utvecklas och lyckas.

En skola där alla blir sedda, känner sig respekterade och lika mycket värda.

En skola där ingen blir diskriminerad, trakasserad eller utsatt för kränkande behandling.

BAKGRUND

I **skollagen kap. 6** samt i **diskrimineringslagen** regleras arbetet kring likabehandling och kränkande behandling i skolan.

DISKRIMINERINGSLAG (2008:567)

Diskrimineringslagen har till ändamål att motverka diskriminering och på andra sätt verka för barn/elevs rättigheter och möjligheter oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder.

SKOLLAG (2010:800)

Skollagen kapitel 6 har som ändamål att motverka kränkande behandling av barn och elever.

Lagarna stärker elevernas rättsskydd och förtydligar skolans uppdrag.

Kraven på skolan gäller allt arbete mot diskriminering, trakasserier och annan kränkande behandling av barn och elever i alla verksamheter som omfattas av skollagen.

Verksamheterna skall arbeta aktivt och målinriktat för att alla barn och elever behandlas lika oavsett kön, etnisk och religiös tillhörighet, sexuell läggning och funktionshinder. En likabehandlingsplan skall enligt skollagen kap 6 upprättas på varje verksamhet.

Arbetet ska ta sin grund utifrån:

- Skollagen (SFS 2010:800)
- Läroplanen för obligatoriska skolväsendet, förskoleklassen och fritidshemmet LGR11
- FN, Barnkonventionen
- Diskrimineringslagen (2008:567)
- Arbetsmiljölagen (AML, 1977:1160)
- Socialtjänstlagen
- Brottsbalken

SYFTE

Likabehandlingsplanen/ Planen mot diskriminering och kränkande behandling syftar till att främja barns och elevs lika rättigheter oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder samt att förebygga, motverka och åtgärda diskriminering, trakasserier och annan kränkande behandling.

SKOLANS POLICY

På vår skola vill vi skapa ett socialt klimat där

- alla på skolan känner trygghet och respekt och visar varandra respekt
- alla våra elever utvecklar en god självkänsla
- våra elever behåller lusten och viljan att lära och utvecklas
- miljön är trivsamt

Trygghet och respekt:

- Alla på skolan skall vara delaktiga i att motverka varje form av diskriminering, kränkning och mobbning.
- I den sociala samvaron skall alla känna sig respekterade; elever, personal och föräldrar.
- Värdegrundsarbete ska vara en naturlig del i det dagliga arbetet.

God självkänsla :

- Alla ska få sina behov tillgodosedda så att var och en kan arbeta mot sina mål från den nivå var och en befinner sig.
- Alla ska känna glädjen i att lyckas nå sina egna uppsatta mål. Varje elev ska erbjudas nya utmaningar när en nivå är nådd.
- Alla ska lyfta varandra genom att bemöta varandra på ett positivt sätt. Positiv feedback ex kompislappar mm
- Alla ska kunna framföra sina åsikter och bli respekterade för dem.

Lust och vilja att lära och utvecklas:

- Vi ska genom ständiga pedagogiska diskussioner och samtal hjälpas åt att bedriva en undervisning som bibehåller alla barns nyfikenhet och lust och vilja att lära och utvecklas.
- Alla ska uppmuntra varandra att gå vidare i sitt lärande.

Trivsamt miljö:

- Alla ska vara rädda om lokaler, inredning och skolmaterial.
- Alla hjälps åt att hålla skolan ren och snygg.
- Alla är rädda om sin och andras egendom.

DEFINITION AV DISKRIMINERINGSGRUNDER OCH MÅLGRUPPER

Diskriminering

Diskriminering är ett samlat begrepp för kränkningar och kan vara direkt eller indirekt.

Med diskriminering menas att en elev missgynnas och att det har en direkt koppling till någon av diskrimineringsgrunderna.

Indirekt diskriminering är när man behandlar alla lika men trots detta missgynnar en elev.

Trakasserier och kränkande behandling.

Gemensamt för kränkande handlingar är att de handlar om att någon eller några uppträder på ett sätt som kränker en annan persons värdighet.

Kränkningar är ett uttryck för makt eller förtryck.

Kränkningar kan vara synliga eller dolda.

Kränkningar kan utföras av en eller flera personer och riktas mot en eller flera.

Kränkningar kan äga rum vid enstaka tillfällen eller vara återkommande.

Trakasserier och kränkande behandling kan vara

- Fysiska - t.ex. att bli utsatt för slag eller knuffar
- Verbala - att bli utsatt för kommentarer eller "fula ord"
- Psykosociala - att bli utsatt genom utfrysning, blickar eller rykten.
- Text och bilder – klotter, brev, lappar, e-post, SMS, MMS och sociala medier.

Trakasserier är uppträdande som kränker en elevs värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna:

- Kön
- Etnisk tillhörighet
- Religion eller annan trosuppfattning
- Sexuell läggning
- Könsoverskridande identitet eller uttryck
- Ålder
- Bristande tillgänglighet

Kränkande behandling är uppträdande som kränker en elevs värdighet, men som inte har samband med någon diskrimineringsgrund. Det kan vara att

- Retas
- Mobbas
- Frysa ut
- Knuffas
- Rycka någon i håret
- M m

Både skolpersonal och elever kan göra sig skyldiga till kränkande behandling.

Mobbning.

När någon eller några med avsikt tillfogar andra skada eller obehag. Mobbning är när någon utsätts för kränkningar vid upprepade tillfällen. Detta skiljer mobbning från andra former av kränkningar.

Rasism

Grundas på en föreställning om egen grupps överlägsenhet utifrån uppfattningen att det finns skillnader mellan folkgrupper och att vissa folkgrupper är mindre värda.

Främlingsfientlighet

Avser stark motvilja mot grupper som skiljer sig från den egna gruppen . Det kan vara andra kulturer, men även fysiska eller beteendemässiga skillnader.

Målgrupper

Likabehandlingsplanen gäller i alla dessa fall:

- Kränkningar mellan elever
- Vuxnas kränkningar av elever
- Elevers kränkningar av vuxna
- Kränkningar vuxna emellan

PLANEN BYGGER PÅ FÖRUTSÄTTNINGAR UNDER LÄSÅRET 2016-2017 OCH RESULTAT AV ANALYSER AV VERKSAMHET OCH MÅLUPPFYLLELSE UNDER LÄSÅRET.

ORGANISATION/ FÖRUTSÄTTNINGAR LÄSÅRET 2016-17

- **En förskoleklass:**

När höstterminen började var 20 elever inskrivna i förskoleklassen

Två förskollärare har tillsammans med fritidspedagoger arbetat i gruppen motsvarande 100% tjänst.

- **År 1-6:**

I åk 1 började 22 elever hos oss hösten 2016. Tillsammans med 19 elever i åk 2 har de utgjort två grupper 1-2:or. De undervisades av tre utbildade pedagoger och en resurspedagog. Specialpedagog har varit resurs.

Pga av ogynnsamma gruppkonstellationer och oroliga grupper, gjordes under höstterminen en omorganisation och det blev i stället en åk 1 med 22 elever och en åk 2 med 19 elever.

I åk 1 flyttade en elev till annan skola vid terminsskiftet.

Vid årsskiftet anställdes en resurspedagog i åk 1 samt ytterligare resurs i åk 2.

Under våren flyttades en elev från åk 2 upp för att följa undervisningen i åk 3.

I åk 3 fanns från höstterminens början 21 elever. En elev flyttade under hösten och under våren tillkom en elev från åk 2 upp. I gruppen arbetade då en utbildad pedagog och en resurspedagog.

Åk 4 bestod vid höstterminens början av 21 elever. Under året flyttade en elev ut och fyra elever upp och följde undervisningen i åk 5. Två pedagoger samt resurs av specialpedagog arbetade i gruppen.

Åk 5 bestod vid skolstart av 13 elever. En elev flyttade ut under läsåret. En pedagog samt resurs i form av specialpedagog arbetade i gruppen.

I åk 6 fanns 16 elever vid höstterminens start, en elev flyttade under hösten. En pedagog har arbetat i gruppen.

Skolans övergripande mål är att varje elev

- Kan göra och uttrycka medvetna etiska ställningstaganden grundade på kunskaper om mänskliga rättigheter och grundläggande demokratiska värderingar samt personliga erfarenheter
- Respekterar andra människors egenvärde,
- Tar avstånd från att människor utsätts för förtryck och kränkande behandling, samt medverkar till att hjälpa andra människor,
- Kan leva sig in i och förstå andra människors situation och utvecklar en vilja att handla också med deras bästa för ögonen, och
- Visar respekt för och omsorg om såväl närmiljön som miljön i ett vidare perspektiv.

170619 UTVÄRDERING av PRIORITERADE MÅL 2016-2017

1. För att öka elevernas trygghet ska:

- vi fortsätta arbetet med faddergruppssystemet.
Planering, kontinuitet, ökat antal tillfällen är viktigt.

Hur?

Vi skapar ett årshjul där vi skriver in när arbetet organiseras i faddergrupper, t ex på friluftsdagar, påsk, skräpplockardag. Lärarna bör rotera i grupperna så att man träffar olika barn. Vi kan jobba mer klassvis ex 5:an-2:an.

På fritids skulle man kunna byta fritids vissa dagar. Tvärgrupp/faddergrupp?
f-4, 1-5, 2-6 .

- all personal ska vara känd för alla elever

Hur?

All personal gör ett besök i Fk under terminen.

Foton med namn på personal ska finnas i de olika byggnaderna.

170619

Det har inte utarbetats något årshjul för när och i vilka sammanhang vi ska använda faddergruppssystemet. I stället har vi från gång till gång bestämt när det varit lämpligt att arbeta så. Lärarna har varit fasta i sina grupper vilket varit bra för att säkerställa tryggheten hos eleverna. Mer jobb tillsammans i fadderklasserna bör inplaneras från början om det ska bli gjort. Treorna har hamnat utanför fadderklasssystemet vilket varit en nackdel. Kan vi skapa mindre projekt där treorna kan göra saker, t ex läsa för sexåringar? Eleverna har fungerat bra i sina grupper och tyckt om de. De äldre eleverna har överlag varit bra förebilder och tagit hand om de yngre på ett ansvarsfullt sätt. Tavlorna med bilder på personalen kom inte upp, detta behöver göras. Alla var heller inte inne och presenterade sig i förskoleklassen. Kan rektor starta upp läsåret gemensamt och all personal presenteras?

2. Vi ska genom att utgå från positiva sammanhang, stärka grupperna och skapa en positiv grupp känsla i klasserna. Därigenom motverkas "det tysta spelet".

Hur?

Ge positiv feedback, skapa tillfällen där gruppen lyckas, filmer, litteratur etc som kan handla om positiva relationer – hur kan vi skapa det hos oss?

170619

Olika åtgärder har gjorts för att jobba med och stärka gruppen där det funnits behov.

Några exempel på detta är:

Lottat rastkompisar bland flickorna i 2:an

5:an – halva rasten gör man något tillsammans i klassen

4-5:an har haft rastaktiviteter för andra elever. Har stärkt elever till att bli mer delaktiga.

Olika aktiviteter som skapar vi-känsla i klassen.

I ettan har vi försökt lyfta det som varit positivt. Diskussioner kring filmer.

3. Vi ska uppmärksamma och identifiera ogynnsamma gruppkonstellationer och hitta vägar för att bryta negativa mönster samt hitta positiva alternativ.

Hur?

Riktade aktiviteter på raster och på fritids för de som behöver, individuell stöttning t ex genom sociala berättelser, samtal...

170619

Vuxenledd rastaktivitet ett tillfälle/v. Eleverna på mellanstadiet har under våren fått ansvara för aktiviteter på rasten 2 tillfällen/v.

Andra åtgärder är samtal med och handlingsplaner för de elever som behövt detta. Vi har i personalgruppen uppmärksammat och att vi behöver se elever som går ensamma på rasten och försöka få med dem i gruppen.

4. Genusperspektivet ska genomsyra vår verksamhet.

Hur?

Tiden på våra lekytor ska vid behov fördelas rättvist mellan flickor och pojkar och/eller olika aktiviteter.

Det ska finnas olika typer av rastaktiviteter.

Vad /när man ska använda t ex planen till tas upp på klassråd.

Representanter till våra råd i ska så stor utsträckning som möjlighet vara lika fördelad mellan könen.

Utrymmet i klassrummet ska fördelas lika mellan flickor och pojkar. Alla ska ha möjlighet att utveckla sina intressen oavsett kön.

170619

Vi har detta läsår inte haft könsmässigt uppdelade lekytor utan mer fokuserat på att det ska finnas en variation av aktiviteter och aktiviteter som kan passa många.

I våra råd har ambitionen varit att ha lika många representanter av varje kön, detta har dock styrts lite av vilka som velat delta.

När det gäller utrymmet i klassrummet finns en medvetenhet hos personalen och många klasser har anammat metoden att lotta vem som får svara så att alla får/ges chansen. Att vänta ut elever, eller på andra sätt få elever att ta plats i klassrummet, ger ökade möjligheter till likvärdighet mellan könen.

5. För att bibehålla en god atmosfär på vår skola, ska vi fortsätta ha fokus på språkbruket. Kränkande uttryck och handlingar ska inte förekomma på vår skola.

170619

Rent allmänt konstaterar vi att språkbruket på skolan är bra, man hör sällan svordomar bland eleverna. Förekommer i vissa grupper. Alla behöver fortsatt hålla efter språket för att bibehålla den goda atmosfären. Som personalgrupp kan vi arbeta för att ersätta dåligt språk med bättre uttryck. Vi uppmärksammar när kränkande uttryck och handlingar händer och använder vår handlingsplan

kring kränkande behandling.

Behövs det ett tydligare direktiv om vad som är/eller när det är en kränkning?

ANALYS:

Analysen läsåret 2016-2017 som är gjord utifrån elev- och föräldraenkäter, synpunkter som diskuterats på klass- elev- och miljöråd samt synpunkter som framkommit från personalen visar följande :

1.

Elevernas trygghet:

I verksamhetens utvärdering framkommer att fadderklasser har varit gynnsamt, både för lugnet i grupperna vid olika aktiviteter och för att skapa trygghet och relationer eleverna emellan. Dessa relationer har också skapat trygghet på raster och möjlighet till fler kompis-kontakter.

Enligt enkät till elever och föräldrar känner sig majoriteten av eleverna, ca 80% av de svarande eleverna, sig trygga på skolan.

I enkäterna framkommer att några elever upplever otrygghet/rädsla när det gäller andra elever och även otrygghet/rädsla när det gäller vuxna.

Fadderklasser är därför något att fortsätta bygga på för att öka tryggheten och gemenskapen mellan elever på vår skola. Regelbundna tillfällen bör inplaneras vid terminsstart. Alla klasser bör också involveras i detta. Fortsatt arbete med att stötta utåtagerande elever för att minska risken för att andra elever ska känna sig rädda.

All personal ska också vara känd av eleverna. Målsättning att förverkliga tavlan med bilder samt klassrumsbesök i förskoleklass. Orsakerna till rädslan för vuxna på skolan samt vilka i grupper detta gäller, ska diskuteras och undersökas.

2-3.

Punkt 2 och 3 hänger ihop. Om man uppmärksammar och bryter ogynnsamma gruppkonstellationer och negativa mönster hos enskilda elever och i grupper, kan en mer positiv atmosfär skapas i klasserna och på skolan. Det blir då lättare att hitta positiva sammanhang som stärker grupperna. Ett fortsatt aktivt arbete krävs när det gäller dessa punkter. I vissa grupper behövs ett mer intensivt och medvetet arbete. Vi har sett att de insatser som gjorts under förra läsåret, både kring enskilda individer och i grupper, har givit resultat. De åtgärder som visat sig positiva under förra läsåret bör fortsätta och utvecklas.

4.

Utvärdering och analys visar att det i många olika sammanhang i vår verksamhet, finns en medvetenhet hos personalen när det gäller genus och flickor och pojkars lika villkor. Detta visar sig i bl. a representanter till våra råd samt hur svarsutrymmet i klassrummet fördelas. 87% av de svarande föräldrarna tycker i enkäten att det stämmer bra eller helt och hållet att lärarna ger flickor och pojkar samma förutsättningar. Personal och ledning har också lyft och diskuterat synpunkter från elever som känt sig orättvist behandlade av lärare.

5.

Kränkande uttryck och handlingar ska inte förekomma på vår skola.

Att uppmärksamma dåligt språkbruk och kränkande uttryck och agera om sådant förekommer, bidrar till en positiv atmosfär på vår skola. Alla anställda på Natur och miljöskolan har ett ansvar för att vara goda förebilder när det gäller språkbruk samt att reagera och agera om kränkande ord och handlingar förekommer. Vi ska, både i personalgruppen och med eleverna, diskutera och förtydliga vad som är en kränkning och våra rutiner kring anmälan om kränkande behandling.

Vi ska fortsätta med ett regelbundet arbete med värdegrundsfrågor, tillits- och samarbetsövningar, rollspel och samtal som skapar förståelse för andra människors livssituation och känslor.

Samtlig personal ansvarar för att arbetet med värdegrundsfrågor genomförs kontinuerligt och i alla sammanhang.

PRIORITERADE MÅL 2017-18

1. Alla elever ska känna sig trygga i skolan.

Vår målsättning är att inga elever ska vara rädda för andra elever.

Alla elever ska vara så förtrogna med personalen på skolan så att inga elever känner rädsla inför någon vuxen på skolan.

Åtgärder: Fler planerade faddergruppsaktiviteter dokumenterade i ett årshjul

Se till att alla lärare/annan personal är kända för alla elever.

Tydliggöra för eleverna vilka som är rastvakter

Aktivt arbeta med åtgärder kring utåtagerande elever, vuxennärvaro på raster och vid förflyttningar, planerade raster och rastaktiviteter.

2. Vi ska genom att utgå från positiva sammanhang, stärka grupperna och skapa en positiv gruppkänsla i klasserna. Därigenom motverka "det tysta spelet".

Åtgärder: Medvetna gruppaktiviteter som stärker sammanhållningen i gruppen.

Aktiviteter som stärker gruppkänslan vid terminsstart.

Ge eleverna verktyg så att de kan vara tydliga mot varandra, så att de lär sig hur de kan ta reda på vad någon menar med sitt minspel/kroppsspråk (etc) i stället för att anta saker om varandra

3. Vi ska visa respekt mot varandra.

Vi ska respektera varandras åsikter.

Åtgärd Ge kunskap och förståelse genom bl a samtal kring likheter och olikheter.

Träna att aktivt lyssna på andra.

Skapa gemensamma regler i klassrummet.

Skapa möjligheter till diskussioner i smågrupper och möjlighet att argumentera för sin sak.

4. Vi ska fortsatt fokusera på språkbruket för att bibehålla en god atmosfär på vår skola.

Kränkande uttryck och handlingar är inte accepterade på vår skola.

Språket är viktigt och har stor betydelse för hur man uppfattas av omgivningen. Hur vi använder ord och uttryck mot andra, påverkar också andras självbild och självkänsla.

Språket blir också en social markör, ett gott språkanvändande är en styrka i vuxenlivet.

Åtgärd: Alla anställda på Natur och miljöskolan ska vara goda förebilder när det gäller språkbruk.

Alla anställda ska reagera och agera om svordomar, kränkande ord och handlingar förekommer.

Vi ska diskutera med eleverna om vikten av ett gott språkbruk och hur det egna språket påverkar omgivningen. Vad får man säga till varandra och vad får man inte säga till någon.

Olika värderings/sorteringsövningar av ord och begrepp som kan leda till diskussioner

kring vad som är kränkande.

Vi ska i personalgruppen diskutera och förtydliga vad som är en kränkning och våra rutiner kring anmälan om kränkande behandling.

5. Alla elever ska oberoende av genus ges samma förutsättningar att utveckla sina kunskaper och intressen. Fokus på gemensamhetsskapande aktiviteter.

Åtgärd: Varierade rastaktiviteter som passar många olika intressen

Fortsatt medvetet arbete kring alla elevers lika villkor när det gäller utrymme i klassrummet, på raster och övrig tid som tillbringas på skolan.

HANDLINGSPLAN

Förebyggande åtgärder på Natur och Miljöskolan:

Att tidigt uppmärksamma och upptäcka kränkande särbehandling:

Då Natur och Miljöskolan i Åmål är en liten skola har samtliga vuxna kontakt med alla elever. Varje elev har en egen kontaktlärare. Kontaktlärare är en av de lärare som oftast har undervisning i klassen.

Varje elev har ett hemklassrum, men arbetar i olika gruppkonstellationer beroende på ämne och utifrån elevens behov. Våra klasser består läsåret 2017-18 av en förskoleklass och sex åldershomogena klasser från åk 1-6.

Vuxna finns ständigt ute bland eleverna på rasterna enligt ett **rastvaktsystem**.

Fritidspedagogerna ingår i rastvaktsystemet och någon/ några av dem har som uppgift att anordna meningsfull rastverksamhet för eleverna.

En gång/termin hålls **elevgenomgångar**.

Samtliga elevers behov lyfts fram. Vem i personalgruppen som ansvarar för att ta fram rätt material, göra kartläggningar, ta nödvändiga kontakter osv bestäms.

En gång/ månad samtalar personalen om elevers olika behov och meddelar berörd personal om individuella planer, särskilda hänsyn som ska tas osv.

Vid **utvecklingssamtalen** mellan elev, föräldrar och lärare tas elevens trivsel på skolan och kamratrelationer upp.

Lärarna samtalar regelbundet med barnen om deras situation i skolan.

Vi har regelbundna elev- och klassråd där elever och lärare kan lyfta frågor som de anser viktiga.

Att förebygga:

- Vi som personal ska vara ärliga mot varandra.
Det är våra attityder och förhållningssätt som avgör hur stämningen är på vår skola.
Det är alla vuxnas ansvar att medverka till en skolmiljö som präglas av värme, positivt intresse och engagemang – en skolmiljö där man bryr sig, respekterar och har bra relationer till varandra.

- All personal ska sträva efter att ha samma förhållningssätt när det gäller respektfullt bemötande av elever samt tolkning av skolans regler.
Vi diskuterar oss gemensamt fram till hur vi skall förhålla oss till de elever som på något sätt behöver vårt stöd för att utvecklas socialt så att alla får maximala förutsättningar att smälta in i sina grupper och bli självklara gruppledare.
 - Vi skall lägga ner arbete på att tillsammans finna orsaken till elevers eventuella problem så att vi kan finna rätt träningsalternativ och/eller ge eleverna verktyg att nå en högre social kompetens. Vi använder oss idag av perceptionstest, motoriktest, pedagogiska kartläggningar och våra gemensamma erfarenheter. Det viktiga är att testen följs upp av insatser, dvs träning av de områden som behövs.
 - På Natur och Miljöskolan har vi tydliga regler som är kända av alla elever, föräldrar och skolpersonal. Reglerna utarbetas i början av höstterminen tillsammans med eleverna och utvärderas och följs upp årligen.
 - Vi har tre nyckelord som vi utgår ifrån: HÄNSYN, RESPEKT, ANSVAR. Dessa ord är också rubriker under vilka vi ska kunna sortera in de regler och normer vi arbetar fram tillsammans med barnen.
-
- Skolans policy och regler finns i varje klassrum och på skolans hemsida.
 - Skolans fritidspedagoger organiserar och bedriver rastaktiviteter .
 - Pedagoger äter lunch tillsammans med eleverna.
 - En gång per månad hålls elevråd med representanter från FK – åk 6. Rektor håller i elevrådet.
 - Skolans miljöråd som består av representanter från åk 1 till åk 6 och en lärare träffas regelbundet. I miljörådet tas frågor om elevernas trivsel upp.
 - Klassrådet, i allmänhet en timme per vecka, är det forum där klassen kan diskutera elevernas arbetsmiljö, komma med förslag och synpunkter. Klassens representanter tar med elevers synpunkter till skolans elevråd respektive miljöråd.
 - I början av varje termin kartläggs platser inne och ute där eleverna känner sig otrygga.
 - Vid läsårets början går lärarna igenom Likabehandlingsplan/plan mot kränkande behandling med eleverna på klassråd och föräldrarna på föräldramöte. Under läsåret följs planen och arbetet med den upp regelbundet på klassråd, i samverkansforum och i personalgruppen.
 - Ett samverkansforum där föräldrar, personal från skola och fritids och rektor finns med sammanträder tre gånger/ termin. Uppföljning av arbetet med Likabehandlingsplanen är en stående punkt.
 - Arbetslagen har en gemensam planeringskonferens varje vecka då elevärenden, trivsel och arbetsmiljö lyfts.
 - En plan för kontinuerligt värdegrundsarbete finns utarbetad.
 - En plan för elevdemokrati finns upprättad.
 - Elevhälsogruppen består av rektor, barnpsykiolog, skolsköterska och specialpedagog och sammanträder varje månad. Två tillfällen per termin deltar personal från Familjecentralen. Vid behov deltar berörda lärare eller representant från socialtjänsten. Vid behov finns möjlighet till handledning av barnpsykiolog.

- En gång/termin hålls **elevgenomgångar**. Då kartläggs elevers olika behov liksom riskfaktorer då det gäller kränkande behandling i klassen.
- En enkät om hur eleverna trivs på skolan kommer att genomföras årligen.
- En enkät till föräldrarna om elevernas situation i skola och på fritids skickas ut i slutet av vårterminerna.

Att utreda

Det är alltid den enskilde individens upplevelse som avgör vad som är kränkande.

Varje fall av kränkande behandling skall rapporteras till rektor som i sin tur rapporterar till styrelsen för Natur och Miljöskolan. Händelsen ska dokumenteras på särskild anmälningsblankett av den eller de personer som upptäcker eller uppmärksammar händelsen. Klassläraren är ansvarig för att anmälan kommer in till rektor. Rektor tar upp frågan i Elevhälsogruppen.

SE BILAGA 1

Rektors uppdrag är

- att inhämta alla fakta
- att så detaljerat som möjligt kartlägga händelsen
- att definiera det inträffade – vilken typ av kränkning enligt ovanstående definition är det fråga om?

Därefter sker samtal med den utsatte personen av rektor eller, i vissa fall, kurator.

Elevers föräldrar informeras om samtalet samma dag.

Vid behov kallas föräldrarna till skolan för samtal om elevens skolsituation. Eleven får tid för uppföljningssamtal med rektor eller, i vissa fall, kurator.

Att åtgärda

1. Samtal med ledaren av kränkningen ska ske så snart som möjligt, helst samma dag. Se bilaga

Elevers föräldrar informeras om samtalet samma dag av kontaktlärare. Vid behov bjuds föräldrarna in till ett samtal om hur samverkan kan ske mellan hemmet och skolan för att hjälpa eleven att förändra sitt beteende.

Eleven får tid för uppföljningssamtal.

2. Samtal med eventuella medhjälpare vid kränkningen
Elevernas föräldrar informeras om samtalet av elevens kontaktlärare.
3. Kontaktläraren knyter den aktuella händelsen till det pågående arbetet i klassen enligt planen för värdegrundsarbete.

Att följa upp

Enskilda uppföljningssamtal med deltagarna i kränkningen hålls av den personal som "äger ärendet" sedan tidigare utifrån följande punkter:

Uppföljningssamtal kopplade till nya överenskommelser om åtgärder fortsätter till samtliga inblandade anser att kränkningssituationen har upphört. Uppföljande information ges till elevernas föräldrar i takt med att arbetet mot kränkning fortskrider. Vem som har kontakt med hemmet avgörs vid det första mötet med föräldrarna.

Att dokumentera

Processen skall vara skriftligt dokumenterad av den/de som utreder ärendet, All dokumentation av kränkande behandling på Natur och Miljöskolan i Åmål förvaras hos rektor.

Att förankra

Likabehandlingsplanen skall implementeras vid varje läsårs start av rektor på personalkonferens. Lärarna informerar om och förankrar Likabehandlingsplanen hos eleverna på klassråd. Föräldrarna informeras på föräldramöte av lärarna . På Samverkansforum informerar rektor. Likabehandlingsplanen ska skickas ut till alla nya elever. Alla på skolan, både personal och elever, ska vara väl förtrogna med Likabehandlingsplanen och hur skolan agerar i frågor om kränkande behandling. Likabehandlingsplanen ska finnas att ladda ner från skolans hemsida.

Att utvärdera

Likabehandlingsplanen revideras vid mitten av varje termin, eller vid behov under läsåret.

ANSVARSFÖRDELNING

Skolans uppdrag

Verksamheten i skolan skall utformas i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar. Var och en som verkar inom skolan skall främja aktning för varje människas egenvärde och respekt för vår gemensamma miljö. Särskilt ska den som verkar inom skolan främja jämställdhet mellan könen samt aktivt motverka alla former av kränkande behandling såsom mobbing och rasistiskt beteende.

(SFS 2010) (Skollagen 6 kap. Åtgärder mot kränkande behandling)

Skolans mål är att varje elev

- kan göra och uttrycka medvetna etiska ställningstaganden grundade på kunskaper om mänskliga rättigheter och grundläggande demokratiska värderingar samt personliga erfarenheter,
- respekterar andra människors egenvärde,
- tar avstånd från att människor utsätts för kränkande behandling och medverkar till att hjälpa andra människor,
- kan leva sig in i och förstå andra människors situation.
- visar respekt för och omsorg om såväl närmiljön som miljön i ett vidare perspektiv.

Alla som arbetar i skolan ska

- medverka till att utveckla elevernas känsla för samhörighet, solidaritet och ansvar för människor också utanför den närmaste gruppen,
- i sin verksamhet bidra till att skolan präglas av solidaritet mellan människor,
- aktivt motverka diskriminering och kränkande behandling av individer eller grupper, och
- visa respekt för den enskilda individen och i det vardagliga arbetet utgå från ett demokratiskt förhållningssätt.

(Läroplan för grundskol 11 del 1-2)

Läraren ska

- bedriva ett aktivt värdegrundsarbete och tillsammans med eleverna diskutera skiljaktiga värderingar, uppfattningar och problem.
- uppmärksamma och i samråd med övrig skolpersonal vidta nödvändiga åtgärder för att förebygga och motverka alla former av diskriminering och kränkande behandling,
- tillsammans med eleverna utveckla regler för arbetet och samvaron i den egna gruppen, och
- samarbeta med hemmen i elevernas fostran. Klargöra skolans normer och regler som en grund för arbetet.

Rektor ska

Rektor har /.../ ett särskilt ansvar för att upprätta, genomföra, följa upp och utvärdera skolans handlingsprogram för att förebygga och motverka alla former av kränkande behandling, såsom mobbing och rasistiska beteende bland elever och anställda. *(Läroplanen för grundskola, kap. 2.8)*

Rutin och blankett för ANMÄLAN/UTREDNING kränkande behandling NATUR och MILJÖSKOLAN i ÅMÅL

Lagrum (lagrum, kommentarer som är relevanta)

Skollagen (2010:800) 6 kap 10 § "En lärare, förskollärare eller annan personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till förskolechefen eller rektorn. En förskolechef eller rektor som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden. Första stycket första och andra meningarna ska tillämpas på motsvarande sätt om ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för trakasserier eller sexuella trakasserier på sätt som avses i diskrimineringslagen (2008:567). För verksamhet som avses i 25 kap. och för fritidshem som inte är integrerade med en skolenhet eller förskoleenhet gäller första och andra styckena för den personal som huvudmannen utser."

Rutin och blankett vid kränkande behandling

Rutin

Vid kännedom om misstänkt kränkning görs en anmälan **skyndsamt (inom 24 timmar)**

1. Den som får kännedom om misstänkt kränkning fyller i en "ANMÄLAN/UTREDNING kränkande behandling Natur- och Miljöskolan.
2. Blanketten lämnas till rektor
3. Rektor fullgör huvudmannens utredningsansvar. Rektor gör en anmälan till huvudmannen via intern e-post.
4. Rektor kan överlåta utredningsuppdrag till annan befattningshavare, som gör utredning enligt avsedd blankett
5. Utredningen lämnas till rektor för eventuellt vidare åtgärder
6. Åtterrapporering till huvudman sker omedelbart efter avslutad utredning – rektor ansvarar

BILAGA 1

1 ANMÄLAN

Namn på utsatt elev	Personnummer elev
Årskurs, grupp	Elevens kontaktlärare
Datum	Plats
Inblandade personer (Elever, personal)	
Anledning till anmälan	
Uppgiftslämnare	Datum för överlämnande till rektor
Information till den utsattes vårdnadshavare (Signatur, datum)	Information till de inblandades vårdnadshavare (Signatur, datum)
Datum för information till Elevhälsoteamet	Datum för överlämnande till huvudman
Överlåtelse av utredningsuppdrag till (Namn och rektors signatur)	

BILAGA 2

2. UTREDNING:

<p>Datum: Den utsatta elevens beskrivning och upplevelser av händelsen (när, var och hur)</p>	
<p>Datum: De inblandades beskrivning och upplevelser av händelsen (när, var och hur)</p>	
<p>Analys av situationen (har alla inblandade kommit till tals, är det en engångshändelse eller har det skett vid flera tillfällen, finns det ett maktförhållande mellan de inblandade, analysera om det är trakasserier, diskriminering, kränkning, mobbning eller annat t ex konflikt, bråk, olyckshändelse)</p>	
<p>Datum: Information till den utsattes vårdnadshavare:</p>	<p>Datum: Information till de inblandades vårdnadshavare:</p>

BILAGA 3

3. HANDLÄGGNING:

Ärendets fortsatta handläggning, fler alternativ kan anges:
Ytterligare utredning:
Mobbingsamtal:

4. UPPFÖLJNING:

Datum	Plats
Anteckningar från uppföljningssamtal med de inblandade	
Ärendets fortsatta handläggning: vidare utredning eller avslut	
Ort och datum	Underskrift utredare
Information till den utsattes vårdnadshavare	Datum, signatur
Information till de inblandades vårdnadshavare	Datum, signatur